

ACTIVITAT ARQUEOLÒGICA, 2010

Antonio Moro i Garcia, arqueòleg, tècnic del Museu de Terrassa

Enguany, les intervencions arqueològiques a la nostra ciutat s'han centrat, d'una banda, en el seguiment de les obres de soterrament dels ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, i d'altra banda en l'habitual seguiment de les llicències d'obres particulars. El seguiment arqueològic dels punts afectats per les actuacions en la superfície al llarg del traçat del soterrament va propiciar la troballa, just al peu de la font de Santa Maria, al Parc de Vallparadís, d'unes estructures relacionades amb l'emmagatzematge d'aigua per al rec i d'altres estructures, encara per determinar, que es relacionarien amb les hortes que ocupaven aquesta zona. L'empresa d'arqueologia Àtics s'encarregà dels treballs arqueològics, amb la direcció tècnica de l'arqueòleg terrassenc Carles Navarro. Tot pendent encara del seu estudi definitiu, sembla que la datació d'aquests dipòsits seria entorn del segle XVIII. També la realització de sondeigs puntuals pel mateix motiu en els carrers i els patis de les finques de l'istme de Sant Pere van permetre la localització de restes romanes al carrer de Josep Rigol i Fornaguera. Pel que fa a les tasques habituals del seguiment de les llicències d'obres particulars a la ciutat, es continua aportant dades al mapa urbanístic mitjançant el control de les construccions de finques realitzades amb obra de tàpia.

També, de manera excepcional, podem destacar els treballs de restauració de les pintures del retaule petri de l'altar major de Sant Pere, datat entorn del segle X. Aquesta tasca ha estat realitzada per l'empresa Tracer, SL, de Madrid. Els treballs, ja finalitzats, van consistir en la neteja i la consolidació per a una correcta exposició del conjunt pictòric. L'extracció de l'arcada de carreus que hi feia de marc va permetre el descobriment de zones desconegudes fins ara.

Així mateix, hem de destacar com un punt de referència per al coneixement de la nostra història local la realització de l'exposició "L'istme de Sant Pere: l'ocupació d'un territori", produïda pel Museu de Terrassa. L'exposició, ubicada al Castell Carroixa de Vallparadís, presenta un recorregut històric des dels orígens i l'època ibèrica fins a l'inici del cristianisme. Cal destacar la presentació de diversos elements escultòrics i funeraris i el mostrar l'epigràfic de signes ibèrics.

També, cal esmentar aquí la celebració del centenari del Centre Excursionista de Terrassa que, com arreu de la nostra geografia catalana, fou una entitat pionera en l'arqueologia local. Des d'aquí la nostra felicitació.

Finalment, la reducció d'intervencions arqueològiques d'enguany ha estat compensada per la proliferació d'estudis puntuals fets per investigadors de procedència no local sobre els nostres jaciments arqueològics. Terrassa esdevé ara un excel·lent laboratori d'investigació gràcies a la tasca realitzada en els últims anys. Això ha comportat la sol·licitud de consultes per a estudiar materials arqueològics

concrets dels nostres jaciments, sobretot el material procedent de les excavacions de les esglésies de Sant Pere: epigrafia ibèrica, àmfores romanes, arquitectura cristiana, etc. Però també s'ha de fer esment de l'interès per estudiar aquells materials que són a d'altres poblacions i que procedeixen d'intervencions antigues, del segle XIX, com ara les sitges de can Bosc de Basea o els materials de can Missert. És per això que volem incloure aquí una petita aportació d'aquests estudis monogràfics redactats pels propis investigadors que, malgrat que siguin una mínima aportació de dades, els considerem importants per al nostre coneixement local. A tots ells, gràcies. En Jordi Pérez té l'honor d'engegar aquesta aportació puntual amb un estudi novell com és la presència, fins ara desconeguda, a can Missert d'una tomba d'època Neolítica, de la Cultura dels Sepulcres de Fossa, amb una datació entorn del tercer mil·lenni.

Figura 1. Treballs de restauració del retaule petri de Sant Pere. Foto Museu de Terrassa.

Un possible vas de la Cultura dels Sepulcres de Fossa, a can Missert de Terrassa (Vallès Occidental)

Jordi Pérez i Conill

Quan ens dirigírem al Museu Episcopal de Vic per tal de dibuixar i fer una microexcavació d'un vas cinerari trobat a can Missert de Terrassa, a l'inventari de l'any 1898 hi constava un petit vaset (figura 2) provinent de la mateixa donació que Alfons Sala féu, al final del segle XIX, d'un grup de vasos cineraris de la necròpolis

descoberta. Així, amb el número d'inventari 3.587 hi constava un petit vas que s'ha definit formalment com a lupuliforme amb un cos de parets còncaves fins una carena apuntada convexa, tot donant lloc a una base arrodonida convexa. Les seves mesures són de 75 mm de diàmetre de la boca; 82 mm de diàmetre de la carena per 15 cm d'altura respecte a la base i 55 mm de la carena fins la boca.

Quan el senyor Barata va recollir el grup de vasos, entre els més de dos-cents que aparegueren en el transcurs de les obres de la carretera de Terrassa a Olesa de Montserrat¹, Alfons Sala els lliurà al bisbe Moragues de Vic. Una part ja ha estat analitzada i se n'ha fet una memòria, el resum de la qual ha estat publicat.² Entre aquest grup de vasos, hi havia aquest petit vas que a nosaltres se'ns fa difícil afiliar a la Cultura dels Camps d'Urnes i de túmuls del nord-est peninsular. El tipus d'aquest vas es podria afiliar més als complexos del Neolític Mig Recent i, concretament, hi podríem trobar paral·lelismes amb la Cultura dels Sepulcres de Fossa (datació general). No seria gens estrany que aquest moment i horitzó cultural estigués representat a can Missert, perquè el tipus d'emplaçament i el sòl ens recorden d'altres assentaments per l'estil existents a la comarca, com ara el complex arqueològic de Sant Quirze del Vallès.

Notes

1. SOLER I PALET, J. "Contribució a la història de Catalunya. Egara - Terrassa". Discurs d'entrada a l'Acadèmia de Bones Lletres, Barcelona 1906. Dins *Egara-Terrassa*. Terrassa: Centre Excursionista de Terrassa, Club Pirenenc de Terrassa, 1928, p. 9-10.
2. PÉREZ I CONILL, J. "Aportació a l'estudi de la necròpolis d'incineració de Can Missert de Terrassa (Vallès Occidental)". *Terme. Revista d'història*. Núm. 24 (Terrassa, novembre de 2009), p. 177-188.

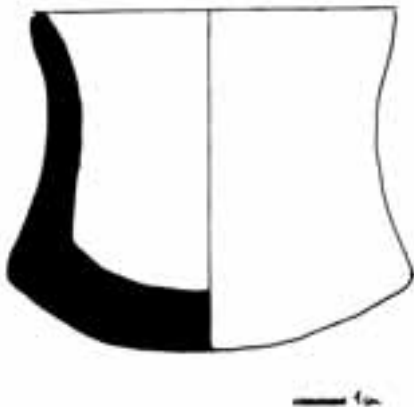

Figura 2. Can Missert. Vas de ceràmica d'època Neolítica. Dibuix, Jordi Pérez i Conill.